

شانگهای و دیپلماسی متوازن ما

عبدالرضا هادیزاده تانینی
 کارشناس روابط بین الملل

هر نظم سیاسی نیازمند ساختارهایی متناسب با همان نظم است. ساختار تک قطبی در نظام بین الملل ملزوماتی دارد که با ساختار چند قطبی متفاوت است. تکمیل دوران گذار و عبور از نظم تک قطبی آمریکایی نیز به ایجاد ساختارهایی متناسب با همین مسأله نیازمند است. آمریکا در زمانی که برای عبور از دنیای دو قطبی به سمت نظم تک قطبی برنامه ریزی می کرد با سیستم برتون وودز، طرح مارشال، سازمان پیمان آتلانتیک شمالی و ساختارهایی از این دست تلاش داشت تا ستون فقرات نظم مبنی بر منافع آمریکا را در جهان پیاده سازی کند. به بیان دیگر عبور از نظم همان زمان و نیل به نظم جدید که منافع سایر کشورها تا حد قابل توجهی در آن ذبح می شد، منافع قدرت های دیگر جهانی نیز در آن در نظر گرفته نمی شد و همچنین اجازه ظهور قدرت های جدید را نمی داد در گرو ایجاد ساختارهایی جدید بود که با موفقیت به سرانجام رسید.

اکنون قدرت های مختلف منطقه ای و جهانی با علم به این مسأله درصدد هستند تا زمینه های تسریع در دوران گذار نظم بین الملل را فراهم کرده و نظم یکجانبه گرای آمریکایی را به چالش بکشند. تغییر قطب نمای سیاسی کشورها و مختلف جهان به سمت قدرت های غیر غربی گواه این مسأله است که نتوانیم سیاسی دولت های مختلف به این باور رسیده اند که با افول هژمونیک آمریکا و صعود قدرت سایر کشورها باید صورت بندی جدیدی را بر سیاست خارجی کشورهای خود حاکم کنند. تلاش کشورهای منطقه غرب آسیا که دهها سال به عنوان شریک اول سیاسی و اقتصادی آمریکا تلقی می شدند برای افزایش همکاری با کشورهای همسایه و همچنین قدرت های آسیایی باعث شده است تراز تجاری این کشورها با رقباي جدی آمریکا پیشی بگیرد که این موضوع نشانه ای جدی از تغییرات سریع در دوران گذار است.

ایجاد سازمان همکاری های شانگهای، بریکس و بریکس پلاس، بانک زیرساخت آسیایی، اتحادیه اقتصادی اوراسیا، پیمان های پولی دوجانبه و سبقت گرفتن کشورهای مختلف جهانی در استفاده از ظرفیت جاده جدید ابریشم نشان می دهد کشورهای مختلف تلاش دارند تا از هم اکنون جایگاه خود در نظم بین المللی جدید را مشخص کنند.

متأسفانه فهم این مسأله در ایران با یک تأخیر تاریخی روبه روشد و منجر به آن گشت تا ایران در یک دهه گذشته فرصت همکاری با قدرت های نوظهور و کشورهای همسایه را تا حد قابل توجهی از دست بدهد. دولت سابق ایران با تمرکز سیاست خارجی خود بر مسأله برجام و تنش زدایی با آمریکا تلاش داشت تا منافع کشور را از این مسیر تأمین کند. این ایده البته از چندین جهت دچار اشکال بود؛ از یک سو آمریکا پاسخی غیر سازنده به حسن نیت ایران در سال های اخیر داده و از سوی دیگر ظرفیت های کشور در ارتباط با توسعه روابط با سایر کشورهای جهان در انتظار دستاوردهای برجام به حاشیه رفته بود. همچنین ایران که از پیشتازان مبارزه با سیطره آمریکا در جهان و حرکت به سمت جهان چندقطبی بود از تحولات تاریخی زمان خود جامانده بود.

این تجربه مهم منجر به آن شد که دولت سیزدهم با تغییر ریل سیاست خارجی، دو راهبرد رفع تحریم ها و خنثی سازی تحریم ها را برای بازگشت توازن به کار بگیرد. همزمان با مذاکرات رفع تحریم، توسعه و تعمیق روابط با همسایگان و قدرت های مختلف جهانی بخصوص قدرت های آسیایی در کانون سیاست گذاری های دستگاه دیپلماسی کشور قرار گرفت.

استقبال کشورهای مختلف جهانی از این تغییر رویکرد، خود را در اولین سفر رئیس جمهور جدید ایران به تاجیکستان و موافقت اعضای شانگهای برای عضویت دائم ایران در این سازمان بین المللی نشان داد. دولت نوازست در اولین قدم خواسته چندین ساله عضویت ایران در شانگهای را به کرسی بنشاند و هم قفل روابط تهران و دوشنبه پس از چندین سال را بشکند. این اتفاق در نشست کنونی شانگهای در «اسمرقند» نیز به همین میزان اهمیت دارد. ایران نه تنها مراحل عضویت خود در شانگهای را در نشست جدید سرعت می بخشد و روند عضویت سه ساله را با همراه کردن اعضای این سازمان یک ساله طی می کند؛ که با معاهدات دوجانبه با کشور ازبکستان سیاست همسایگی را نیز پیش می برد. اهمیت ویژه این سفر از آن جهت است که این سفر اولین سفر رئیس جمهور ایران پس از دوده به بازگشت است که خود نشان از توسعه روابط همسایگی دارد. این ترمیم روابط با چین می تواند منافع حادتری از سیاست خارجی متوازن را برای کشور به ارمغان بیاورد و تهران را به عنوان بازیگری عملگرا، متعادل و هوشمند به جهان معرفی کند که دست دوستی سایر کشورها خود به خود به سمت ایران کشیده می شود. اکنون می توان گفت متن و حاشیه نشست شانگهای که گفت و گوهایی دوجانبه با سران قدرت های جهانی و کشورهای همسایه همچون ازبکستان، ترکیه، روسیه و چین را به دنبال دارد نمادی از ترمیم روابط ایران با کشورهای جهان و بازگشت توازن به دیپلماسی ایرانی شده است.

عزاداری اربعینی دانشجویان با حضور رهبر انقلاب

مراسم عزاداری هیأت های دانشجویی در اربعینی با حضور رهبر انقلاب برگزار می شود. به گزارش ایرنا، همزمان با اربعینی شهادت حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام و یاران باوفای ایشان، مراسم عزاداری جمعی از هیأت های دانشجویی سراسر کشور، صبح شنبه ۲۶ شهریورماه ۱۴۰۱ در حسینیه امام خمینی (ره) در حضور حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی برگزار می شود. در این مراسم حجت الاسلام والمسلمین مسعود عالی سخنرانی خواهد کرد و میثم مطیعی به ذکر مصیبت اهل بیت علیهم السلام می پردازد.

حسین امیر عبداللهیان در گفت و گوی تلفنی با وزیر خارجه جمهوری آذربایجان تأکید کرد

مرز ایران و ارمنستان باید بدون تغییر حفظ شود

حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران صبح دیرروز (چهارشنبه) تلفنی با «جیحون بایراموف» وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان گفت و گو و درباره تحولات اخیر در منطقه قفقاز جنوبی به تبادل نظر پرداخت. به گزارش فارس، رسانه های محلی باامداد سه شنبه از وقوع درگیری مسلحانه شدید بین نظامیان ارمنستانی و جمهوری آذربایجان در مناطق مرزی خبر دادند. براساس این گزارش، درگیری شدیدی بین دو طرف در جریان است و وزارتخانه های دفاع ارمنستان و جمهوری آذربایجان تأیید کرده اند که چند نقطه در مرز شاهد تیراندازی و تبادل آتش است. وزیر امور خارجه ایران در این تماس تلفنی، ضمن ابراز نگرانی شدید از وقوع دورتازه درگیری های بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان، بر آمادگی کشورمان برای کمک به حل و فصل موضوع به صورت مسالمت آمیز و از طریق سیاسی تأکید کرد. امیر عبداللهیان اظهار داشت: ما همواره بر حفظ تمامیت ارضی کشورها از جمله جمهوری آذربایجان و ارمنستان تأکید داریم و مرز ایران و ارمنستان را نیز یکی راه ارتباطی تاریخی می دانیم که باید بدون تغییر حفظ شود. رئیس دستگاه دیپلماسی با تأکید بر اینکه منطقه تحمل جنگ جدیدی را ندارد، اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران طرفین این مناقشه را به خویشنداری فرا می خواند. جیحون بایراموف نیز در این گفت و گوی تلفنی، دیدگاه های ایران و جمهوری آذربایجان درباره آینده منطقه و نزدیک به هم خواند و با قدردانی از تلاش ایران برای کمک به حل مناقشه با ارمنستان، گزارشی از درگیری های اخیر ارائه داد. وزیر خارجه جمهوری آذربایجان با بیان اینکه کشورش به دنبال ارتقای روابط با همسایگان خود است و با اشاره به نگرانی های ایران درخصوص مسائل مرزی تصریح کرد: جمهوری آذربایجان چشمداشتی به خاک هیچ کشوری ندارد.

رئیس جمهور با توصیه به دستگاه های اجرایی خواستار شد

تبیین پیشرفت های کشور برای امید آفرینی

در گرما گرم طرح مباحث مربوط به مهاجرت نخبگان دانشگاهی در محافل سیاسی - اجتماعی، رئیس جمهور از همه دستگاه های اجرایی کشور بویژه نهادهای تبلیغاتی و رسانه ای خواست با بیان واقعیات پیشرفت های علمی کشور و همچنین معرفی چهره های موفق، دشمن را در رسیدن به اهداف خود در ناامید کردن جامعه ناگام گذاشته و جامعه نخبگانی را بیش از پیش امیدوار کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، آیت الله دکتر سید ابراهیم رئیسی در جلسه صبح دیرروز هیأت دولت با اشاره به افتخارات بزرگ علمی در دانشگاه های کشور، تبیین این اقدامات و دستاوردها را برای امید آفرینی در جامعه بویژه در میان قشر نخبگانی ضروری دانست و در عین حال با تأکید بر تأمین نیازها و مطالبات نخبگان و دانشگاهیان، گفت: توجه به نخبگان فقط با حرف و سخن تحقق نمی یابد و باید نیازهای معیشتی و شغلی آنها را نیز تأمین کنیم تا زمینه خدمت و فعالیت آنها در کشور تسهیل شود.

■ **رئیس زمین ها در مجمع تراز اسلامی**
 آیت الله رئیسی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به اهمیت و آثار تربیتی زیارت، زیارت اربعین را انسان ساز و زمینه ساز شکل دهی جامعه تراز اسلامی دانست و یکپار دیگر از تلاش های همه کسانی که در برگزاری هر چه باشکوه تر این مراسم عظیم جهانی مشارکت داشته اند، تجلیل و قدردانی کرد. وی به حضور میلیون زائران در مراسم پیاده روی اربعین امسال اشاره کرد و به

زمین های متعلق به وزارت جهاد کشاورزی واقع در محدوده و حریم شهرها که براساس ماده (۱۲) قانون تشکیل این وزارتخانه و قوانین بودجه سنواتی با تصویب هیات وزیران امکان پذیر می گردد، اخذ تأییدیه وزارت راه و شهرسازی قبل از رجوع موضوع به هیات وزیران ضروری است. دولت همچنین با هدف تأمین نظر هیات بررسی و بودجه کشور در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط به فروش می رسد. همچنین در اجرای تبصره (۲) ماده (۱۰) قانون جهش تولید مسکن، درخصوص فروش

مذکور موافقت کرد. ■ **تسهیل بازرداخت تولیدکنندگان**
 گفتنی است که جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت نیز شامگاه سه شنبه به ریاست آیت الله دکتر سید ابراهیم رئیسی تشکیل شد. در این جلسه موضوع تعیین تکلیف تسهیلات شرکت های تولیدی مشمول جز «د» بند ۶ قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور مطرح و مقرر شد، بانک مرکزی با همکاری بانک صنعت و معدن اقدامات لازم را جهت تسهیل بازرداخت مطالبات بانک ها، به گونه ای که

President.ir

به تولیدکنندگان آسیبی نرسد، به عمل آورد. در این جلسه همچنین گزارش سازمان برنامه و بودجه از عملکرد منابع و مصارف بودجه کل کشور در ۵ ماه اول سال جاری، ارائه و بر اساس آن دستگاه های دولتی مکلف شدند در حوزه های مرتبط با فروش اموال و سهام، تلاش و پیگیری جدی تری به عمل آورند. پس از جلسه هیأت دولت سخنگو ووزار در جمع خبرنگاران حاضر شدند و به سوالات آنها پاسخ دادند، در ادامه مشروح سخنان آنها در اختیار مخاطبان قرار داده شده است.

رکورد سفرهای زائران اربعین شکسته شد

سخنگوی دولت با اشاره به حضور میلیونی هموطنان در آیین زیارت اربعین گفت: تا امروز رکورد سفرهای زائران ایرانی به اربعین در مدت زمان مشابه شکسته شده است و بیش از سه میلیون زائر به عراق سفر کرده اند. وی افزود: حدود ۱.۵ میلیون نفر از زائران تاکنون به کشور بازگشته اند که امیدواریم با مشارکت مردم، خیرین و موبک داران، این مراسم پرفیض باشکوه تر برگزار شود. به گزارش ایرنا، علی بهادری جهرمی در حاشیه جلسه هیأت دولت در ادامه درباره گزارش وزیر صمت از احمای معادن در حوزه اکتشاف و بهره برداری در هیأت دولت گفت: رهبر معظم انقلاب در دیدار با اعضای دولت در این حوزه بیاناتی را مطرح کردند که گزارش این اقدامات ارائه شد و قرار است کارگروهی در دولت، راهکارهای حل مشکلات معادن را بررسی و موانع را برطرف کند. وزیر ارتباطات از میزان پیشرفت دستگاه های اجرایی در سامانه خدمات الکترونیک دولت در هیأت وزیران اشاره کرد و گفت: قرار شد در حد توان و در مدت زمان قانونی تا آخر شهریورماه، دستگاه های اجرایی برای پیوستن به این سامانه اقدام کنند. سخنگوی دولت به بیانات رهبری در خصوص فعال سازی حوزه اقتصاد دریا اشاره کرد و گفت: پیش از این مصوبه توسعه سواحل مکران وجود داشت که البته حرکت قابل قبول صورت نگرفته بود و آسیب شناسی در این زمینه در دولت انجام و گزارش آن و پیشنهاد اصلاحی ارائه شد تا ترکیب شورای توسعه سواحل تغییر کند و بر این اساس تعداد اعضا به نصف کاهش یافت و حوزه اختیارات هم شفاف تر و گسترده تر شد. وی اضافه کرد: اختیارات اصل ۱۳۸ قانون اساسی به اعضای این ستاد واگذار شد.

رشد ۵/۱ درصدی ارزش افزوده بخش صنعت

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به گزارش فصلی مرکز آمار ایران از رشد تولید ناخالص داخلی و ارزش افزوده کشور گفت: براساس این آمار بخش صنعت در بهار امسال رشد ۵.۱ درصدی را تجربه کرده است. وی در عین حال با اشاره به اثرات اقتصادی عضویت ایران در شانگهای، گفت: عضویت در مجامع بین المللی سبب تسهیل تجارت خارجی کشور می شود هر چند تراز تجاری کشور مثبت بوده و روند روبه رشدی دارد.

دورخیز وزارت ورزش برای المپیک پاریس

سپرده شدن تیم ملی فوتبال کشور به کارلوس کی روش سرمربی کروات و بازگشت او به ایران موضوع سؤال خبرنگاران از وزیر ورزش و جوانان در حیطات هیات دولت بود. سید حمید سجادی در این باره با بیان اینکه اخباری که درباره سرمربی تیم ملی وجود دارد در حد همین مواردی است که در رسانه ها منتشر شده، گفت: باید اجازه داد تا کی روش کار خود را شروع کند و اگر نکاتی باشد، فدراسیون توضیح می دهد. به گزارش ایرنا، سجادی در پاسخ به ارزیابی نتیجه کشتی گفت: من کارشناس کشتی نیستم که بخواهم ارزیابی کنم اما منتظر هستم تا فدراسیون بازگردد و توضیح خواهند داد. همچنین منتظر تحلیل و واکوی کارشناسان کشتی هستم. وی با بیان اینکه در وزارت ورزش معاونت توسعه ورزش حرفه ای و قهرمانی در حال پایش هستند، افزود: خانواده ورزش و اهالی کشتی دوست داشتند تا مدال طلا هم بین این مدال باشد اما قضاوت و کارشناسی به عهده کارشناسان امر است و منتظریم که تحلیل را به ما بدهند. سجادی همچنین از خیز وزارت ورزش برای المپیک پاریس و گرفتن سهمیه های حضور در المپیک ۲۰۲۴ خبر داد و گفت: باید در این یکی دو سال فراز و فرودها را به نحوی خیرسر بگذاریم که در بالاترین آوردگاه جهانی به آن اهداف ارزشمند فدراسیون برسیم.

بعد از خوزستان و شهرکرد ابرپروژه آبرسانی همدان رسماً به بهره برداری رسید

تزریق آب به رگ های خشک ایران

گروه سیاسی/ ایران در سال های اخیر با طغیان مشکلات در حوزه تأمین آب شرب پایدار در بسیاری از استان ها مواجه بوده و فقدان چاره اندیشی بموقع و ضعف عملکرد مدیران به این مشکل قابلیت تبدیل شدن به بحرانی اجتماعی - سیاسی داده بود، بر همین اساس در دولت سیزدهم شاهد اراده و همت ویژه ای برای به ثمر رساندن ابرپروژه های آبرسانی بوده ایم. استان همدان از جمله استان هایی بود که طی سال های گذشته با مشکلات متعدد در حوزه تأمین آب مواجه بود و در تابستان امسال نیز به علت انتمام ذخایر آب سدها و کاهش سطح سفره های آب زیرزمینی با معضل قطعی آب شرب در مناطق شهری مواجه شد تا آنجا که کار به برگزاری چند تجمع اعتراضی در این باره رسید. برگزاری این تجمعات در روزهای ابتدایی شهریور در حالی بود که رئیس جمهور هفته اول ماه مرداد در سفر به این استان برای حل مشکل آب همدان ضرب الاجل تعیین کرده و ارمنستان تأکید استان را موظف کرده بود با برنامه ریزی و کارهای فوری، حداکثر ظرف دو ماه، مسأله آب در این استان را سامان دهند.

روز گذشته ما در حالی که هنوز مهلت دو ماهه به پایان نرسیده بود خبر بهره برداری از ابرپروژه آبرسانی همدان و رفع مسأله آب شرب این شهر به صورت پایدار منتشر شد. ابرپروژه ای که با بسیج امکانات نیروهای عملیاتی صنعت آب به بهره برداری رسید و با تکمیل اجزای آن فرایند انتقال آب شرب با کیفیت و بر شدن منتهی به

شده در مسیر این طرح آغاز شد. ■ **بهره برداری از طرح نیمه تمام ۱۷ساله**
 ابرپروژه آبرسانی به همدان یکی از طرح های نیمه تمامی است که پس از ۱۷ سال به دولت مردمی به ارت رسید. عملیات اجرایی این طرح ۱۴۰ کیلومتری از سال ۱۳۸۶ آغاز شده بود، ولی در سال های گذشته به کندی پیش می رفت و در هشت سال گذشته نیز به نوعی متوقف شده بود. با توجه به اهمیت این سد در تأمین آب شرب شهر همدان، پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم این پروژه در فهرست پروژه های ویژه فوق اضطراری قرار گرفت.

بر اساس آخرین جزئیات رسمی منتشر شده از پروژه های آبرسانی به همدان، اخیراً طرح رینگ آبرسانی شهر همدان به طول ۱۶.۵ کیلومتر به این پروژه اضافه شده است که بر اساس آن با استفاده از یک خط انتقال آب به سد آیشینه پیش آغاز شد اما در دولت گذشته اجرای آن طرح دارای سه ایستگاه پمپاژ به ارتفاع ۵۷۶ متر است که ایستگاه شماره یک و دو هر کدام ۲۲۰ متر و ایستگاه شماره سه ۱۳۶ متر طول پمپاژ دارد. علاوه بر این، پنج مخزن تعادلی به ظرفیت ۱۴۵ هزار مترمکعب در طرح جای گذاری شده است و ایستگاه مخزن نخست پنج هزار مترمکعب، مخزن شماره ۲ و ۳ هر کدام ۱۰ هزار مترمکعب، مخزن شماره ۴ حدود ۳۰ هزار مترمکعب و ایستگاه تصفیه خانه به دو مخزن ۳۰ هزار مترمکعبی، و یک مخزن ۳۰ هزار مترمکعبی در سطح شهر همدان آب را انتقال می دهند.

سمنگ

۱۷ روز به بهره برداری رسید و با برقراری چهار خط پدافندی به منظور آبرسانی تعجیلی به شهرکرد و برخی شهرها و روستاهایی که در امتداد لوله آبرسانی سرچشمه کوهرنگ به شهرکرد قرار داشتند وضعیت پایدار ایجاد شد. حفر چاه های آب ژرف در استان سیستان و بلوچستان برای تأمین آب در کوتاه مدت و نیز آغاز پروژه انتقال آب دریای عمان به سیستان و بلوچستان که قرار است تا سال ۱۴۰۴ به بهره برداری برسد برای تأمین پایدار آب دو استان سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی اقدامات مهم دولت برای پایان بخشیدن به تشنگی این خطه وسیع از خاک ایران است. برآیندی که رویکرد و عملکرد دولت سیزدهم از خلال به بهره برداری رسیدن این طرح های